บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัยผู้ประกอบการร้านค้าจำหน่ายอาหารสัตว์ในพื้นที่ จังหวัดพิจิตร

จากการวิเคราะห์สภาพทั่วไปในแบบสอบถามผู้ประกอบการร้านค้าจำหน่ายอาหารสัตว์ในเขตพื้นที่ จ.พิจิตร สามารถสรุปได้ดังนี้

5.1.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพสังคมและเศรษฐกิจ

ผู้ประกอบจำหน่ายอาหารสัตว์ส่วนใหญ่จะเป็นเพศหญิง ถึงร้อยละ 75 และอายุของผู้ที่ประกอบกิจการจำหน่ายอาหารสัตว์จะอยู่ในช่วงอายุ 31-46 ปี ซึ่งจะเป็นวัยของคนทำงาน และระดับการศึกษาส่วนใหญ่จะได้รับการศึกษาสูงกว่า ม.6 (ระดับปริญญาตรี) ถึง ร้อยละ 50 รองลงมา คือ ม.3 ป.6 และ ม.6 หรือเทียบเท่า ตามลำดับ สมาชิกในครอบครัวของผู้ประกอบการร้านค้าจำหน่ายอาหารสัตว์ส่วนใหญ่ เฉลี่ยเป็นชาย 3 คน และ เป็นหญิง 2 คน ต่อครอบครัว ระยะเวลาในการจำหน่ายอาหารสัตว์ของผู้ประกอบการจำหน่ายอาหารสัตว์ส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 4-6 ปี รองลงมาคือ 6-10 ปี และ มากกว่า 10 ปี ตามลำดับ ส่วนแหล่งเงินทุนในการประกอบกิจการจำหน่ายอาหารสัตว์นั้นส่วนใหญ่จะใช้ทุนตนเองในการประกอบกิจการทั้งหมด

5.1.2 ข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนการประกอบการร้านค้าจำหน่ายอาหารสัตว์

ส่วนมากขนาดของสถานที่ในการประกอบการจำหน่ายอาหารสัตว์นั้น มีพื้นที่ขนาด 20-40 ตารางวา และสถานที่ในการประกอบการส่วนใหญ่ไม่ต้องเสียค่าเช่า แต่ผู้ประกอบการต้องเสียค่าใช้จ่ายทางด้านภาษีทางการค้า และผู้ประกอบการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับราคาอาหารสัตว์ในปัจจุบันส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นว่ามีราคาค่อนข้างแพงซึ่งจะทำให้ผู้ประกอบการได้กำไรน้อย และในการประกอบกิจการผู้ประกอบการส่วนใหญ่จำเป็นต้องจ้างแรงงานมาช่วยในการประกอบกิจการด้วยเพราะผู้ประกอบการส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง

5.1.3 ข้อมูลเกี่ยวกับรายได้และผลตอบแทน

ทางร้านค้าที่จำหน่ายอาหารสัตว์ใน จังหวัดพิจิตรนั้นส่วนใหญ่จะจำหน่ายอาหารสัตว์เพียงยี่ห้อเดียวถึงร้อยละ 87.50 ทางร้านค้าจำหน่ายอาหารสัตว์ส่วนใหญ่ไม่ค่อยมีการให้สินเชื่อกับเกษตรกร และ อาหารสุกรเป็นอาหารสัตว์ที่สร้างรายได้ให้กับผู้ประกอบการมากที่สุดในการจำหน่ายอาหารสัตว์ แสดงว่าในพื้นที่ จ.พิจิตร นี้มีการเลี้ยงสุกรมากกว่าสัตว์ชนิดอื่นๆ

5.1.4 ข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างบริษัทกับร้านค้า

การได้รับการช่วยเหลือทางด้านการขนส่งนั้นผู้ประกอบการส่วนใหญ่ไม่ค่อยได้รับความช่วยเหลือทางด้านนี้ ส่วนผู้ประกอบการจำหน่ายอาหารที่ได้รับความช่วยเหลือทางด้านการขนส่งก็ให้ความคิดเห็นว่าทางบริษัทให้ความช่วยเหลือดี ส่วนการให้ความช่วยเหลือทางด้านการให้เครดิตนั้นผู้ประกอบการจำหน่ายอาหารสัตว์ที่อยู่ในเขตพื้นที่ จ.พิจิตร นั้นส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นว่าจะอยู่

ในระดับดีและในระดับปานกลาง อย่างละเท่าๆ กัน ทางด้านการแนะนำสินค้าใหม่ผู้ประกอบการจำหน่ายอาหารสัตว์จะได้รับความช่วยเหลือทางด้านนี้จากบริษัท ซึ่งส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นว่าอยู่ในระดับดีถึง ร้อยละ 80 และการจัดอบรมให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการจำหน่ายอาหารสัตว์ส่วนใหญ่จะไม่ค่อยได้รับความช่วยเหลือถึงร้อยละ 62.50 ส่วนผู้ประกอบการที่ได้รับความช่วยเหลือทางด้านนี้ให้ความคิดเห็นว่าอยู่ในระดับที่ดี ร้อยละ 66.67 และระดับปานกลาง ร้อยละ 33.33 ทางด้านการจัดไปดูงานต่างประเทศนั้นส่วนใหญ่ผู้ประกอบการจำหน่ายอาหารสัตว์ไม่ค่อยได้รับความช่วยเหลือ ถึงร้อยละ 75 และที่ได้รับความช่วยเหลือก็ให้ความคิดเห็นว่าไม่ค่อยดีหรือได้รับในระดับที่น้อย ส่วนทางด้านการติดตามงานแก่ทางร้านค้าจำหน่ายอาหารสัตว์จะอยู่ในระดับปานกลางร้อยละ 66.67 ส่วนบริษัทให้การบริการจากทางร้านค้าจำหน่ายอาหารสัตว์จะไม่ได้รับความช่วยเหลือถึงร้อยละ 62.50 ส่วนผู้ประกอบการที่ได้รับความช่วยเหลือทางด้านนี้ก็จะให้ความคิดเห็นว่าอยู่ในระดับดี ทางด้านการรับคืนสินค้าส่วนใหญ่ผู้ประกอบการจำหน่ายอาหารสัตว์ให้ความคิดเห็นว่าอยู่ในระดับดี

5.1.5 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการประกอบกิจจำหน่ายอาหารสัตว์

ส่วนใหญ่ที่ผู้ประกอบการจำหน่ายอาหารสัตว์ในพื้นที่ จ.พิจิตร นั้นให้ความคิดเห็นว่าปัญหาและอุปสรรคในการประกอบการกิจการเป็นอันดับแรก คือ ราคาค่าตอบแทนที่ได้รับจากการจำหน่ายอาหารสัตว์นั้นน้อย เพราะถ้ามีจำหน่ายแพงก็จะทำให้เกษตรกรเลิกเลี้ยงหรือหันไปใช้ยี่ห้ออื่นๆ แทน และปัญหารองลงมาคือการจำหน่ายอาหารสุกรยี่ห้ออื่นๆ เช่น ปริมาณการขายอาหารสัตว์ต่ำ และโอกาสในการขยายกิจการมีน้อย

5.2 สรุปผลการวิจัยเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรในพื้นที่ จังหวัดพิจิตร

จากข้อมูลในแบบสอบถามของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรในเขตพื้นที่ จังหวัดพิจิตรสามารถสรุปได้ดังนี้

5.2.1 สภาพทั่วไปทางสังคมและเศรษฐกิจของกลุ่มเกษตรกร

เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาในเขตพื้นที่ จ.พิจิตร ส่วนใหญ่เป็นชายถึง ร้อยละ 63.00 ส่วนอายุของเกษตรกรที่เป็นเพศชายส่วนใหญ่ อยู่ในช่วงอายุ 46-60 ปี ซึ่งเป็นวัยกลางคน ส่วนเพศหญิงนั้นอายุจะอยู่ในช่วง 31-45 ปี ซึ่งจะเป็นวัยที่ทำงาน และระดับการศึกษาของเกษตรกรส่วนใหญ่ทั้งเพศชายและเพศหญิง จะได้รับการศึกษาระดับ ป.1-ป.6 มากที่สุด ถึงร้อยละ 85.39 จำนวนสมาชิกในครอบครัวเกษตรกรเฉลี่ยเป็นชาย 2 คน เป็นหญิง 2 คนต่อครอบครัว และระยะเวลาในการเลี้ยงสุกรของเกษตรกรในพื้นที่ จ.พิจิตร จะอยู่ในช่วง 1-3 ปี คิดเป็น ร้อยละ 39.33 ซึ่งเกษตรกรส่วนใหญ่ เพิ่งจะเริ่มเลี้ยงสุกรกันทำให้เกษตรกรยังไม่มีประสบการณ์ในการเลี้ยงสุกรมากนัก และแหล่งเงินทุนที่ทำการเลี้ยงสุกรส่วนใหญ่เกษตรกรจะใช้เงินทุนของตนเองในการประกอบการ ถึงร้อยละ 65.50 ซึ่งเกษตรกรที่ใช้เงินทุนของตนเองในการเลี้ยงสุกรจะเป็นเกษตรกรรายย่อยที่

เริ่มทำการเลี้ยง เป็นการเลี้ยงสุกรเป็นอาชีพเสริมจากการทำไร่ ทำนามากกว่าที่จะเลี้ยงเป็นอาชีพหลัก และใช้ผลพลอยได้จากพืชผลทางการเกษตร เช่น รำ ปลายข้าว เป็นอาหารในการเลี้ยงสุกร

5.2.2 ต้นทุนที่เกษตรกรใช้ในการผลิต

พื้นที่ที่ทำการเลี้ยงสุกร มีขนาดเล็กกว่า 20 ตร.ม. เป็นส่วนใหญ่ถึงร้อยละ 60.11 และจำนวนสุกรที่เกษตรกรทำการเลี้ยงสุกรน้อยกว่า 20 ตัว คิดเป็นร้อยละ 51.69 ดังนั้นจึงจัดได้ว่าส่วนใหญ่เกษตรกรที่เลี้ยงสุกรในพื้นที่จังหวัดพิจิตรจะเป็นเกษตรกรรายย่อย และเกษตรกรไม่ต้องเสียค่าเช่าที่ดินในการในการทำฟาร์มเลี้ยงสุกรเลย ทำให้เกษตรกรลดต้นทุนในการเลี้ยงสุกรและไม่ต้องเสียภาษีในการดำเนินการเลี้ยงสุกร แต่เกษตรกรที่เป็นเกษตรกรรายใหญ่จะเสียภาษีจากการเลี้ยงสุกร เพราะเกษตรกรในกลุ่มนี้ไม่ได้เลี้ยงสุกรเป็นอาชีพเสริม แต่เลี้ยงสุกรเป็นอาชีพหลัก ทำให้มีการเสียภาษีและมีการจ้างแรงงานในการช่วยเลี้ยงด้วย ซึ่งเกษตรกรพวกนี้เป็นลูกไร่ของบริษัทอาหารสัตว์ในการจ้างเลี้ยง และเกษตรกรรายใหญ่ ซึ่งกลุ่มนี้จะเป็นพวกที่สามารถขายสุกรได้ในราคาสูงกว่าเกษตรกรรายย่อยๆ หรือขายได้ในราคาฟาร์มทำให้การเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มในการเสียภาษีและการจ้างแรงงานไม่เป็นการเพิ่มต้นทุนในการผลิตให้กับเกษตรกรมากนัก แต่เกษตรกรกลุ่มที่เป็นเกษตรกรรายย่อย จะใช้แรงงานในครัวเรือนเป็นหลักในการเลี้ยงสุกร ถึงร้อยละ 95.51

ต้นทุนที่ใช้ในการซื้ออาหารเลี้ยงสุกรนั้นส่วนใหญ่เกษตรกรที่เป็นเกษตรกรรายใหญ่ๆ หรือลูกไร่ของบริษัทอาหารสัตว์ จะใช้อาหารสำเร็จรูปเลี้ยงสุกรอย่างเดียวและเกษตรกรรายใหญ่บางรายยังผสมอาหารเลี้ยงสุกรเองด้วย เพราะว่าการผสมอาหารใช้เองนั้นเกษตรกรให้เหตุผลว่า จะได้อาหารที่มีประโยชน์สำหรับสุกร อาหารมีโปรตีนสูงจะทำให้สุกรโตเร็ว และเกษตรกรรายย่อยที่ทำการเลี้ยงสุกรจะมีการผสมอาหารอย่างอื่น เช่น รำ ปลายข้าว ผักบุ้ง ผสมกับอาหารสำเร็จรูปในการเลี้ยงสุกร ซึ่งจากข้อมูลของเกษตรกรสามารถแบ่งอาหารออกเป็นสูตรได้ 7 สูตร ที่เกษตรกรใช้ในการเลี้ยงสุกร คือ 1) อาหารสำเร็จรูป 2) รำ ปลายข้าว 3) รำ อาหารสำเร็จรูป 4) รำ ปลายข้าว ผักบุ้ง อาหารสำเร็จรูป 5) รำ ปลายข้าว ผักบุ้ง อาหารสำเร็จรูปและอื่นๆ เช่นพวกปลาป่น 6) รำ ปลายข้าว อาหารสำเร็จรูป 7) ผักบุ้ง อาหารสำเร็จรูป มาใช้ในการเลี้ยงสุกรซึ่งอาหารที่นำมาเลี้ยงนั้นส่วนใหญ่เป็นผลพลอยได้ทางการเกษตรหรือหาซื้อได้ง่าย ราคาไม่แพง ซึ่งอาหารผสมเหล่านี้จะช่วยลดต้นทุนในการใช้จ่ายทางด้านการใช้อาหารสำเร็จรูปในการเลี้ยงสุกรเพียงอย่างเดียวด้วย โดยที่ค่าอาหารที่มีต้นทุนสูงที่สุดในการเลี้ยงสุกรก็คือการใช้อาหารสำเร็จรูปเลี้ยงเพียงอย่างเดียว โดยคิดเป็นเงินเฉลี่ยประมาณ 2,924.34 บาท/ตัว/รุ่น ส่วนต้นทุนค่าอาหารที่มีราคาถูกที่สุดในการเลี้ยงสุกร คือ รำ ปลายข้าว คิดเป็นเงินเฉลี่ยประมาณ 1,028.39 บาท/ตัว/รุ่น แต่อาหารผสมที่มีเกษตรกรนิยมใช้มากที่สุด คือ รำ ปลายข้าวและอาหารสำเร็จรูป และเกษตรกรให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับราคาอาหารสุกรที่มีจำหน่ายปัจจุบันว่ามีราคาค่อนข้างแพง เมื่อเทียบกับราคาสุกรในท้องตลาดที่มีราคาถูก และกลุ่มเกษตรกรที่มีความคิดเห็นว่าราคาอาหารสุกรในปัจจุบันนั้นมีราคาเหมาะ

สมจะเป็นความคิดเห็นของเกษตรกรรายใหญ่หรือลูกไร่ของบริษัทซึ่งเกษตรกรพวกนี้จะขายสุกรได้ในราคาค่อนข้างสูงจึงทำให้ซื้อหัวอาหารมาเลี้ยงสุกรได้เพียงอย่างเดียว

เกษตรกรส่วนใหญ่ใน จ.พิจิตร ที่เลี้ยงสุกรนั้นจะมีแม่พันธุ์สุกรเองในการผลิตลูกสุกร ทำให้มีการลดต้นทุนในการซื้อลูกสุกรมาเลี้ยงคิดเป็นร้อยละ 42.70 ซึ่งเกษตรกรกลุ่มที่ซื้อลูกสุกรจะเป็นเกษตรกรรายย่อย ร้อยละ 25.28 เป็นผู้ที่เริ่มต้นในการทดลองเลี้ยง รอดูราคาสุกรในปัจจุบันว่ามีราคาพอที่จะได้กำไรหรือไม่ ทำให้เกษตรกรในกลุ่มนี้ส่วนใหญ่มีโอกาสในการขยายกิจการ ถึงร้อยละ 61.20 และเกษตรกรพวกที่ไม่มีโอกาสที่จะขยายกิจการเพิ่มให้เหตุผลว่ามีอายุมาก เลี้ยงไม่ไหว ไม่มีทุนในการเลี้ยง ราคาสุกรถูกและ ราคาอาหารสุกรแพง เป็นต้น

5.2.3 การผลิตและผลตอบแทนจากการผลิต

เห็นว่าส่วนใหญ่ยี่ห้ออาหารสุกรที่เกษตรกรใช้เป็นอันดับหนึ่งในพื้นที่ จ.พิจิตร คือ ยี่ห้อ D ซึ่งเกษตรกรส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่า มีร้านค้าจำหน่ายใกล้ หาซื้อง่าย ไม่ขาดตลาด ราคาถูก เป็นที่รู้จักมานานแล้ว และส่วนใหญ่ในท้องตลาดไม่ค่อยมียี่ห้ออื่น รองลงมาเป็น อันดับสอง คือ ยี่ห้อ G ซึ่งสาเหตุที่เกษตรกรเลือกใช้ยี่ห้อนี้ เพราะมีการรับซื้อสุกรในราคาประกัน มีบริการมาส่งอาหารให้ และมีการให้สินเชื่อแก่เกษตรกรด้วย อันดับสามที่เกษตรกรเลือกใช้ คือ ยี่ห้อ A ที่เกษตรกรตัดสินใจเลือกใช้ยี่ห้อนี้เพราะ มีการให้สินเชื่อ สุกรโตเร็วในการกินอาหาร กินแล้วสุกรไม่ท้องเสีย เกษตรกรมีการยอมรับในเรื่องคุณภาพของอาหาร อันดับสี่ คือ ยี่ห้อ H ที่เกษตรกรเลือกใช้ยี่ห้อเป็นทางด้านการส่งขนสะดวก มีร้านจำหน่ายอยู่ใกล้ อันดับห้า ยี่ห้อ K ที่เกษตรกรเลือกใช้ยี่ห้อนี้เพราะเพื่อนเกษตรกรมีการใช้กันและในท้องถิ่นมีจำหน่ายและมีการให้สินเชื่อ ส่วนอันดับหก คือ F ที่เกษตรกรเลือกใช้เพราะมีขายในท้องตลาด ราคาค่อนข้างถูก ส่วนอันดับเจ็ด คือ ยี่ห้อ E และยี่ห้อ C เกษตรกรให้เหตุผลว่าที่ใช้ยี่ห้อนี้เพราะใช้มานานแล้ว ไม่เคยเปลี่ยนยี่ห้ออื่น และราคาไม่ค่อยแพง อันดับแปด คือ B นั้นเกษตรกรเลือกใช้เพราะ ใช้มานานแล้วและเกษตรกรที่ผสมอาหาร (ยี่ห้อ W) ใช้เองส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรผู้ที่มีประสบการณ์ในการเลี้ยงสุกรมาแล้วโดยที่เกษตรกรให้ความคิดเห็นว่าสุกรกินแล้วโตเร็วกว่าอาหารที่มีจำหน่ายตามท้องตลาด ยี่ห้ออาหารสุกรที่เกษตรกรใช้อยู่นั้นในแต่ละยี่ห้อมีระยะเวลาการใช้แตกต่างกัน ส่วนใหญ่ยี่ห้อ E จะมีการใช้มากกว่า 3 ปีขึ้นไป ยี่ห้อ B จะมีการใช้น้อยกว่า 1 ปี ยี่ห้อ G ยี่ห้อ A ยี่ห้อ C และยี่ห้อ H จะใช้ในช่วง 1-3 ปี เป็นส่วนใหญ่ ยี่ห้อ D ยี่ห้อ K และพวกที่ผสมเอง (ยี่ห้อ W) จะใช้มากกว่า 3 ปี ขึ้นไป นอกจากนั้นเกษตรกรมีการเลือกใช้ยี่ห้อ D เป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือ ยี่ห้อ E ยี่ห้อ A ยี่ห้อ H ยี่ห้อ G ยี่ห้อ F ตามลำดับ ส่วนเกณฑ์ในการตัดสินใจทั้งเพศชายและเพศหญิงจะเลือกทางด้านคุณภาพเป็นอันดับหนึ่ง เกษตรกรส่วนใหญ่ซื้ออาหารสุกรจากร้านค้าประจำอำเภอหรือจังหวัด รองลงมาคือร้านค้าในท้องถิ่น และเกษตรกรให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาชนะบรรจุภัณฑ์อาหารสำเร็จรูปว่ามีความเหมาะสม ผู้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจของเกษตรกร ส่วนใหญ่จะตัดสินใจเลือกซื้ออาหารสุกรเอง และ ร้านค้าจะมีส่วนในการตัดสินใจซื้ออาหารสุกรรองลงมา

การรับทราบสื่อการโฆษณานั้นเกษตรกรในพื้นที่ จ.พิจิตร ส่วนมากจะไม่ได้รับเลย ถึงร้อยละ 74.46 เกษตรกรที่ได้รับแหล่งข่าวสารข้อมูลจากเพื่อนบ้าน ตัวแทนบริษัท เจ้าหน้าที่รัฐและวารสาร ตามลำดับ ส่วนผลิตภัณฑ์อาหารสุกรที่เกษตรกรรู้จักจะเป็นการให้สินเชื่อจากทางร้านค้ามากกว่า และรู้จักทางด้านส่วนลดหรือของแถมเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ความคิดเห็นของเกษตรกรใน จ.พิจิตร ที่แสดงความคิดเห็นว่าถ้ามีอาหารสุกรยี่ห้อใหม่ จะมีการทดลองใช้ ถึงร้อยละ 69.10 และไม่ทดลองใช้ ร้อยละ 30.90 ซึ่งเกษตรกรกลุ่มที่ไม่ทดลองใช้ให้เหตุผลว่า ยี่ห้อที่ใช้อยู่ดีแล้ว มีคุณภาพดี หาซื้อได้ง่ายไม่ค่อยขาดตลาดและได้รับสินเชื่อจากทางร้านหรือมีการประกันราคาหมูให้เมื่อสุกรโต ส่วนเกษตรกรกลุ่มที่จะทดลองใช้ทางด้านคุณภาพของอาหารเป็นหลัก โดยเกษตรกรใช้เกณฑ์ที่ว่าสุกรกินดี กินแล้วท้องไม่เสีย โตเร็ว เป็นต้น รองลงมาเกษตรกรจะทดลองใช้ในเรื่องราคาเพราะว่าราคาอาหารสุกรในปัจจุบันค่อนข้างมีราคาสูงเมื่อเทียบกับราคาสุกรที่ขาย

5.2.4 ความสัมพันธ์กับเกษตรกรกับบริษัทอาหารสัตว์ / ร้านค้า / เจ้าหน้าที่รัฐ

ความช่วยเหลือทางด้านการขนส่งอาหารส่วนใหญ่เกษตรกรจะไม่ได้รับความช่วยเหลือด้านขนส่ง ถึงร้อยละ 59.55 ซึ่งในกลุ่มของเกษตรกรที่ได้รับความช่วยเหลือทางด้านการขนส่งได้รับจากตัวแทนบริษัทและร้านค้าอาหารสัตว์

เกษตรกรได้รับความช่วยเหลือทางด้านการให้สินเชื่อ ถึงร้อยละ 51.12 และไม่ได้รับร้อยละ 48.88 ซึ่งเกษตรกรกลุ่มที่ได้รับความช่วยเหลือทางด้านได้รับจากตัวแทนบริษัทและร้านค้าอาหารสัตว์

เกษตรกรได้รับความช่วยเหลือทางด้านการแนะนำสินค้า ส่วนใหญ่เกษตรกรไม่ได้รับความช่วยเหลือ ถึงร้อยละ 65.17 และเกษตรกรในกลุ่มที่ได้รับความช่วยเหลือได้รับจากตัวแทนบริษัท ร้านค้าจำหน่ายอาหารสัตว์ และ หน่วยงานราชการ เช่น กรมปศุสัตว์

เกษตรกรได้รับความช่วยเหลือทางด้านการจัดอบรมให้ความรู้ ซึ่งเกษตรกรกลุ่มที่ได้รับความช่วยเหลือส่วนใหญ่ จากตัวแทนบริษัท ร้านค้าจำหน่ายอาหารสัตว์ และหน่วยงานราชการ เช่น ปศุสัตว์

เกษตรกรได้รับความช่วยเหลือทางด้านการจัดดูงานนอกสถานที่ โดยเกษตรกรในกลุ่มที่ได้รับมีเพียง ร้อยละ 14.61 ซึ่งได้รับความช่วยเหลือจากตัวแทนบริษัท ร้านค้าและหน่วยงานราชการ

การได้รับความช่วยเหลือทางด้านการติดตามงาน เช่น การใช้อาหารหรือการใช้ยา เกษตรกรกลุ่มที่ได้รับความช่วยเหลือจากตัวแทนบริษัทและร้านค้าอาหารสัตว์

เกษตรกรได้รับบริการหลังการขาย การประกันราคาขั้นต่ำและการรับคืนสินค้าส่วนใหญ่จะได้รับจากตัวแทนบริษัทและร้านจำหน่ายอาหารสัตว์

การจัดหาทุนมาให้นั้นเกษตรกรได้รับความช่วยเหลือจากทางตัวแทนบริษัท ร้านค้าและหน่วยงานราชการ

เกษตรกรใน จ.พิจิตร นั้นให้ความเห็นว่าถ้ามีการประกันราคาสุกร แต่ให้ใช้อาหารที่นำมาให้จะทดลองหรือ ไม่ซึ่งเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างที่ทดลองใช้ให้เหตุผลว่า ลดความเสี่ยงในเรื่องราคาเป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ 72.83 และในด้านมีตลาดในการขายสุกรที่แน่นอน ส่วนเกษตรกรกลุ่มที่ไม่ทดลองใช้ให้เหตุผลว่าไม่แน่ใจในตัวพ่อค้าเป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ 66.67 และไม่แน่ใจในคุณภาพอาหาร

5.2.5 ปัญหาและอุปสรรคในการเลี้ยงสุกร

ปัญหาและอุปสรรคในการเลี้ยงสุกรของเกษตรกรในพื้นที่ จ.พิจิตร ส่วนใหญ่ที่เป็นปัญหาและเกษตรกรพบบ่อยๆ คือ ทางด้านราคาค่าตอบแทนที่ได้จากการขายสุกรซึ่งเกษตรกรขายสุกรในราคาถูกแต่ต้นทุนในการเลี้ยงสุกรไม่ว่าจะเป็นค่าอาหาร ค่ายารักษาโรค ล้วนมีราคาสูง ปัญหารองลงมาคือ ด้านโรคและเงินทุนในการเลี้ยง

5.3 สรุปผลการทดสอบสมมุติฐานของการวิจัย

จากการวิเคราะห์ทางสถิติถึงความสัมพันธ์ระหว่างเพศว่าไม่มีความแตกต่างกันในการใช้เกณฑ์การตัดสินใจเลือกซื้ออาหารสุกรในด้านราคา ซึ่งเพศชายและเพศหญิงนั้นส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าถ้าราคาอาหารสุกรถูกก็จะเลือกใช้เพราะว่าสุกรราคาไม่ค่อยดี และบางที่ถ้าใช้อาหารที่มีราคาแพงนั้นสุกรอาจมีการจับขายเกินระยะเวลาที่กำหนดก็จะทำให้เสียต้นทุนค่าอาหารเลี้ยงต่อไปอีกซึ่งเป็นการสิ้นเปลืองและไม่คุ้มค่ากับการลงทุน ชื่อเสียงบริษัทหรือชื่อเสียงสินค้า การโฆษณาส่วนใหญ่เกษตรกรจะไม่เลือกทางด้านการโฆษณาเป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกซื้อเพราะเกษตรกรไม่ค่อยได้รับสื่อโฆษณาเกี่ยวกับอาหารสัตว์ ด้านคุณภาพสินค้า (คุณภาพอาหาร) เกษตรกรจะใช้ด้านนี้เป็นหลักในการตัดสินใจ ส่วนเกณฑ์การตัดสินใจทางด้านการบริการ คำแนะนำจากเพื่อนบ้าน ตัวแทนบริษัทเกษตรกรจะไม่ค่อยเลือกเป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจซื้ออาหารสุกร ทางด้านสินเชื่อนั้นเกษตรกรจะใช้เป็นเกณฑ์การตัดสินใจเลือกซื้อ

ส่วนการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของเกษตรกรใน จ.พิจิตร กับเกณฑ์การตัดสินใจเลือกซื้ออาหารสุกรในด้านต่างๆ นั้นจะเห็นว่าระดับการศึกษาที่เกษตรกรได้รับในระดับต่างๆ เกษตรกรมีเกณฑ์การตัดสินใจเลือกซื้ออาหารสุกรในด้านคุณภาพสินค้า ตัวแทนบริษัทและความสะดวกในการขนส่ง โดยมีความแตกต่างกันทางสถิติ

เกษตรกรที่ได้รับการศึกษาในระดับต่างๆ นั้นมีเกณฑ์การตัดสินใจเลือกซื้ออาหารสุกรที่แตกต่างกันในด้านราคา ซึ่งเกษตรกรที่ได้รับการศึกษาในระดับ ป.1-ป.6 ให้เหตุผลว่าการตัดสินใจเลือกซื้ออาหารทางด้านคุณภาพ โดยดูจากการกินของสุกร ความหอมของอาหาร อาหารเป็นเม็ดไม่แตกง่าย ซึ่งเกษตรกรในกลุ่มนี้จะใช้ประสบการณ์ในการทำงานเป็นตัวกำหนดคุณภาพ ส่วนเกษตรกรที่ได้รับระดับการศึกษาสูงกว่า ตั้งแต่ ม.1 จนถึงระดับปริญญาตรีนั้น จะเป็นกลุ่มเกษตรกรที่จะพิจารณาจากส่วนผสมของอาหารโดยดูจากส่วนผสมของอาหารข้างภาชนะบรรจุอาหารสำเร็จรูปเป็นหลักในการพิจารณาทางด้านคุณภาพอาหาร

เกษตรกรที่ได้รับการศึกษาในระดับต่างๆ นั้นมีเกณฑ์การตัดสินใจเลือกซื้ออาหารสุกรที่แตกต่างกันทางด้านตัวแทนบริษัท ซึ่งเกษตรกรกลุ่มที่ไม่ได้รับการศึกษาและเกษตรกรกลุ่มที่ได้รับการศึกษาในระดับ ป.1-ป.6 นั้นส่วนใหญ่จะไม่ค่อยยอมรับเทคโนโลยีใหม่ๆ เพราะประสบการณ์ในการพบเห็นสิ่งใหม่ๆ น้อยทำให้ไม่ค่อยเชื่อถือตัวแทนบริษัทที่เข้าไปแนะนำสินค้าใหม่ๆ เกษตรกรกลุ่มนี้จะต้องทำให้เห็นจริง มีการสาธิตให้ดูจึงจะยอมรับ ส่วนเกษตรกรที่ได้รับการศึกษาสูงกว่า ป.6 นั้นจะสามารถที่จะรับวิทยาการหรือเทคโนโลยีใหม่ๆ ได้ง่าย เพราะเกษตรกร มีประสบการณ์ในการพบเห็นสิ่งใหม่ๆ มากกว่าทำให้ตัดสินใจได้ง่ายในการยอมรับหรือไม่ยอมรับในการส่งเสริมของตัวแทนบริษัท โดยที่ไม่ต้องทำให้เห็นจริง

ส่วนเกณฑ์การตัดสินใจในด้านความสะดวกในการขนส่งนั้น เกษตรกรกลุ่มที่ไม่ได้รับการศึกษาและกลุ่มที่ได้รับการศึกษา ป.1-ป.6 นั้น จะใช้ความสะดวกทางด้านการขนส่งเป็นหลัก ในการเลือกซื้ออาหารสุกรด้วย

5.4 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัยในครั้งนี้ จากสภาพทั่วไปของผู้ประกอบการร้านค้าจำหน่ายอาหารสัตว์และเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกร ในพื้นที่ จ.พิจิตร นั้น ทำให้ทราบสาเหตุและปัจจัยต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อการดำเนินงานวิจัย รวมทั้งข้อจำกัดต่างๆ ซึ่งผู้วิจัยมีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่อาจจะเป็นประโยชน์

5.4.1 สำหรับเกษตรกร

(1) ควรมีการรวมกลุ่มจัดตั้งเป็นสหกรณ์เพื่อมีอำนาจต่อรองกับพ่อค้าคนกลางและภายในสหกรณ์ควรจะมีโรงฆ่าสัตว์เอง

(2) ควรที่จะเน้นการผลิตให้ดี มีการทำวัคซีนตามกำหนดระยะเวลา เพื่อที่จะได้สุกรถูกต้องตามหลักสาธารณสุข ซึ่งจะทำให้มีการขายสุกรได้ในราคาฟาร์ม

5.4.2 สำหรับบริษัทผลิตอาหารสัตว์สำเร็จรูป

(1) ทางบริษัทอาหารสัตว์ควรมีการจัดอบรมให้ความรู้กับตัวแทนบริษัทและร้านค้าจำหน่ายอาหารสัตว์ให้มีความรู้เกี่ยวกับด้านยารักษาโรค เพราะว่าเวลาไปให้คำแนะนำนั้นเกษตรกรมักจะถามเกี่ยวเรื่องตัวยาว่าตัวไหนใช้แล้วได้ผล ดังนั้นจึงควรมีความรู้ในเรื่องยารักษาโรค

(2) ทางบริษัทหาตัวแทนบริษัทในอำเภอต่างๆ เพราะบางอำเภอไม่พบร้านค้าจำหน่ายอาหารสัตว์สำเร็จรูปยี่ห้ออื่นๆ เลยทำให้เกษตรกรมีโอกาสในการเลือกซื้ออาหารสุกรยี่ห้อต่างๆ ได้น้อย

(3) ถ้าหมู่บ้านไหนมีการเลี้ยงสุกร จำนวนหลายราย ควรจะมีการจัดหาเกษตรกรดีเด่นเพราะจะทำให้เกษตรกรรายอื่นๆ เกิดความสนใจว่าเกษตรกรรายนั้นทำอย่างไร ตลอดจนการใช้อาหารเป็นต้น

(4) ควรมั่นเข้าไปติดตามงานกับทางร้านค้าจำหน่ายอาหารสัตว์สำเร็จรูปและเกษตรกร มีการซักถามปัญหาและให้ความช่วยเหลือในการแก้ไขปัญหา

(5) ควรมีการจัดอบรมให้ความรู้แก่เกษตรกรในด้านการวางแผนการตลาดว่าควรผลิตในช่วงไหน ถึงจะดีราคาไม่ตกต่ำ เป็นต้น

(6) เวลาไปแนะนำสินค้าหรือไปส่งเสริมเกษตรกรควรเน้นวิธีการสาธิตให้เห็นจริง

5.4.3 สำหรับหน่วยงานราชการ

(1) ควรมีการกำหนดมาตรการเกี่ยวกับราคาสุกรให้แน่นอน

(2) ควรมีการจัดตั้งตลาดซื้อขายสินค้าเกษตร

(3) หามาตรการลดการเกิดพ่อค้าคนกลาง

(4) ปศุสัตว์อำเภอและปศุสัตว์จังหวัดหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเข้าไปให้ความรู้แก่เกษตรกรในเรื่องการทำวัคซีน การจัดการผลิตสุกรที่ถูกต้อง การป้องกันรักษาโรคที่อาจเกิดกับสุกร

(5) หน่วยงานราชการควรมีการดำเนินการในด้านต่างๆ ให้มีความรวดเร็ว

(6) ควรหาแนวทางที่จะทำให้เกษตรกรรู้จักนำของที่ได้จากพืชผลทางการเกษตรมีเลี้ยงสุกรเพื่อลดต้นทุนค่าอาหารสำเร็จรูป

(7) ควรมีการแจ้งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลี้ยงสัตว์ในเกษตรกรทราบเป็นระยะ

5.4.4 สำหรับร้านค้าจำหน่ายอาหารสัตว์

(1) ควรมีการศึกษาให้มีความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการเลี้ยงสุกร ยารักษาโรค เพื่อที่จะได้แนะนำเกษตรกรได้เวลาที่เกษตรกรไปซื้ออาหารสำเร็จรูป

(2) ควรนำอาหารที่มีคุณภาพมาขายและไม่ควรจำหน่ายอาหารสัตว์ที่เก็บไว้นานๆ หรือเสื่อมคุณภาพให้แก่เกษตรกร

ภาพที่ 5.1 การตัดสินใจทางการตลาดของผู้บริโภค

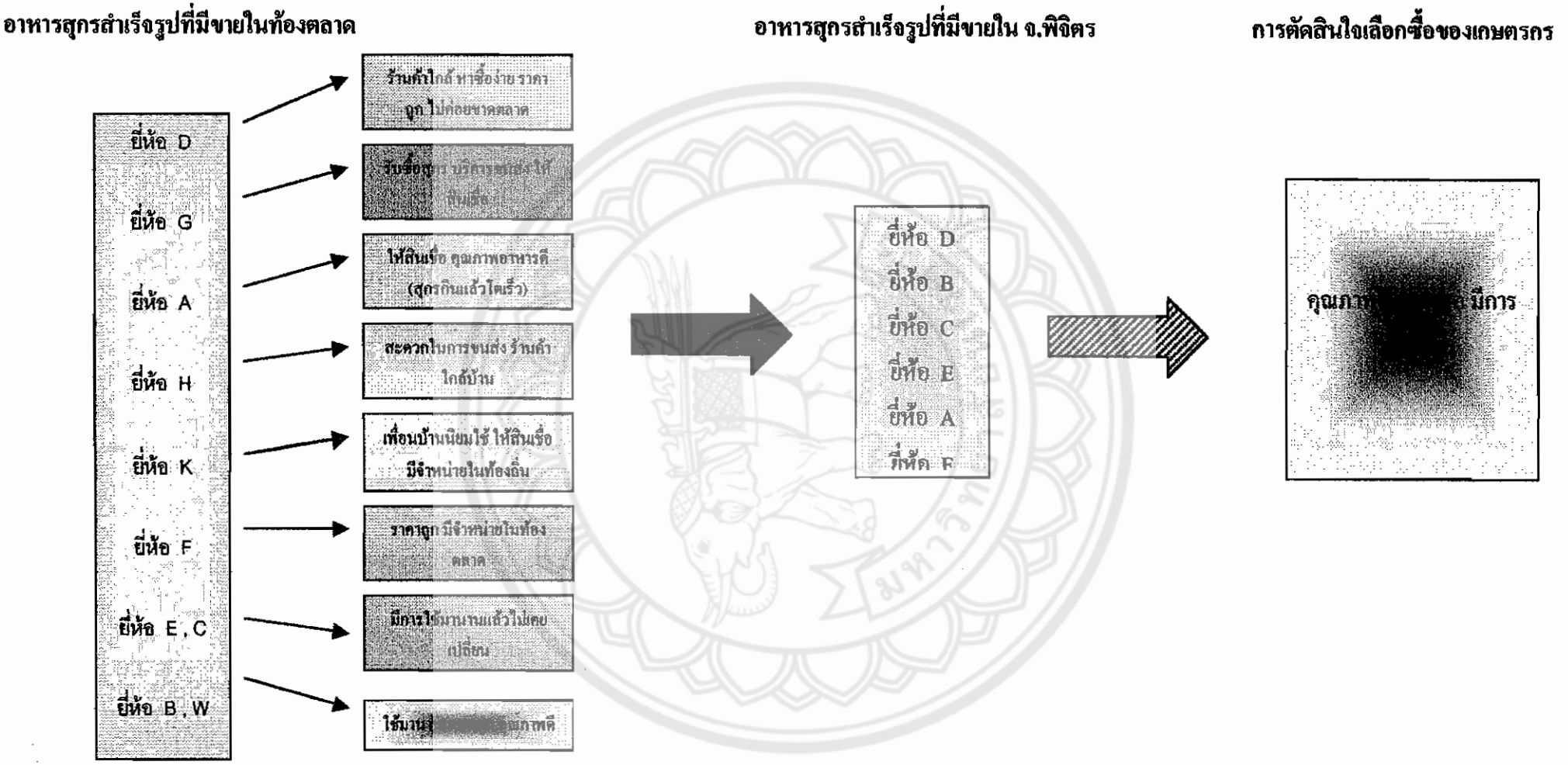
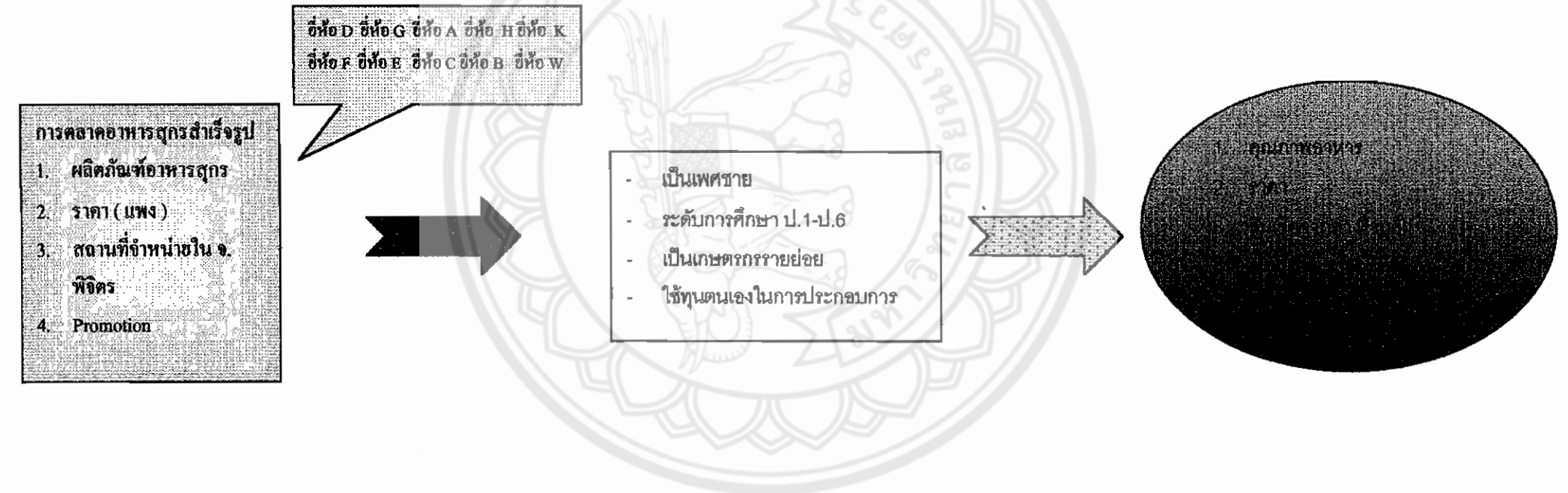
ภาพที่ 5.2 โมเดลของพฤติกรรมผู้ซื้ออาหารสุกรสำเร็จรูปในพื้นที่ จังหวัดพิจิตร